

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Data: 2021-05-12
RPW/144793/2021 P

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach

tel. 789 317 846

e-mail: rwmskatowice@gios.gov.pl

adres: ul. Konstantego Damrota 16, 40-022 Katowice

Katowice, 12.05.2021r.

DM/KT/51-02-7/01/21/HR

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Katowicach
Biuro Organizacyjno-Budżetowe

Wpl.dn. 12-05-2021

Oddział Kancelarii
Mariola Kozik

Pan
Jarosław Wieczorek
Wojewoda Śląski

Szanowny Panie Wojewodo!

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska w dniu 28.04.2021 r., zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, przekazał Marszałkowi Województwa Śląskiego „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2020”. Ocena została także zamieszczona na stronie: <http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/1445>.

Ocena wykonana została w 5 strefach jakości powietrza wydzielonych dla województwa śląskiego, w tym: aglomeracja górnośląska (14 miast w centralnej części województwa), aglomeracja rybnicko-jastrzębska (miasta Jastrzębie Zdrój, Rybnik i Żory), strefa miasto Bielsko-Biała, strefa miasto Częstochowa i strefa śląska (pozostała część województwa śląskiego).

Wyniki klasyfikacji stref w województwie śląskim za 2020 rok ze względu na ochronę zdrowia wykazały:

klasa A (brak przekroczeń poziomów dopuszczalnych lub docelowych):

- dla dwutlenku siarki, benzenu, tlenu węgla, ozonu oraz zawartych w pyłe zawieszonym: ołowiu, arsenu, kadmu i niklu - obszar całego województwa,
- dla dwutlenku azotu - aglomeracja rybnicko-jastrzębska, miasta Bielsko-Biała i Częstochowa oraz strefa śląska,
- dla pyłu zawieszzonego PM10 - miasto Bielsko-Biała,
- dla pyłu zawieszzonego PM2,5 - miasto Częstochowa.

klasa C (przekroczenie poziomu dopuszczalnego lub docelowego):

- dla dwutlenku azotu - aglomeracja górnośląska (wpływ transportu),
- dla pyłu zawieszzonego PM10 - aglomeracje: górnośląska i rybnicko-jastrzębska, miasto Częstochowa i strefa śląska,
- dla benzo(a)pirenu - obszar całego województwa,
- dla pyłu zawieszzonego PM2,5 - aglomeracje: górnośląska i rybnicko-jastrzębska miasto Bielsko-Biała i strefa śląska.

W przypadku pyłu zawieszonego PM10 w 2020 roku stężenia średnioroczne na żadnej stacji nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego wynoszącego $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i na większości stacji były najniższe w okresie lat 2011-2020.

W przypadku drugiego parametru klasyfikacyjnego dla pyłu zawieszonego PM10, a mianowicie liczby przekroczeń dopuszczalnego poziomu stężeń 24-godzinnych wynoszącego $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, na większości obszaru województwa śląskiego liczba ta była wyższa niż dopuszczalna częstość **35 dni w roku** i wynosiła w:

- aglomeracji górnośląskiej – 38 w Dąbrowie Górniczej, 46 w Zabrze oraz 54 dni w Katowicach na stacji komunikacyjnej,
- aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej – 48 dni w Rybniku,
- w Częstochowie – 36 dni na stacji komunikacyjnej,
- w strefie śląskiej – 38 w Wodzisławiu Śląskim, 45 w Godowie, 48 w Zawierciu, 51 w Raciborzu, 58 w Myszkowie, 66 w Żywcu, 68 w Goczałkowicach-Zdroju oraz 75 dni w Pszczynie (kolejny rok z największą liczbą przekroczeń).

Zaznaczyć należy, iż liczba dni z przekroczeniami normy dobowej dla pyłu zawieszonego PM10 wynosiła w 2018 roku od 23 do 125 dni, w 2019 roku od 6 do 106 dni, a w 2020 roku od 1 do 75 dni.

W 2020 r. wystąpiły 42 dni, podczas których w różnych częściach województwa śląskiego przekroczony był poziom informowania wynoszący $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Wśród tych dni było 9 dni podczas których na części obszaru województwa śląskiego wystąpiły przekroczenia poziomu alarmowego wynoszącego $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziomy obowiązujące od października 2018 roku). W 2019 roku poziom informowania przekroczony był przez 51 dni, w tym było 20 dni z wystąpieniem poziomu alarmowego.

W 2020 roku wartość dopuszczalna stężenia pyłu zawieszonego PM2,5, wynosząca $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (II faza), została przekroczona na 8 stanowiskach od 5% do 50%. Dodatkowo przeprowadzono klasyfikację pod kątem dotrzymania poziomu dopuszczalnego I fazy ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$), obowiązującej do końca 2019 roku, która wykazała, iż wartość została przekroczona na 2 stanowiskach w strefie śląskiej od 4% do 20%.

W 2020 roku średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu na 10 stanowiskach przekroczyły wartość docelową $1 \text{ ng}/\text{m}^3$ i wyniosły od $3 \text{ ng}/\text{m}^3$ do $9 \text{ ng}/\text{m}^3$.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2020 rok wykazała poprawę stanu środowiska. Zmniejszyła się liczba stref klasy C. W tej klasie pozostały cztery strefy ze względu na przekroczenie standardów dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5. Nastąpił dalszy spadek stężeń zanieczyszczeń gazowych dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i benzenu, w strefach klasy A.

Wpływ na poprawę jakości powietrza miały działania prowadzone na rzecz ochrony powietrza oraz niezwykle korzystne dla jakości powietrza warunkami meteorologiczne, zwłaszcza wyjątkowo wysokie temperatury w miesiącach zimowych.

Dlatego nie ulega wątpliwości, iż w dalszym ciągu konieczne jest prowadzenie na terenie województwa śląskiego działań w kierunku poprawy jakości powietrza wynikających z uchwalonej w kwietniu 2017 roku przez Sejmik Województwa Śląskiego tzw. „uchwały antyśmogowej”, oraz z uchwalonego w czerwcu 2020 roku Programu Ochrony Powietrza, który zastąpił wcześniejsze programy, uchwalane od 2010 roku.

Aktualnie pierwszoplanowym celem powinno być doprowadzenie do likwidacji w województwie śląskim kociołków, które w 2017 roku miały powyżej 10 lat od daty produkcji lub nie posiadały tabliczki znamionowej, co zgodnie z „uchwałą antysmogową” powinno nastąpić do końca tego roku.

Tylko intensywne działania na rzecz poprawy jakości powietrza uniezależnią nas od decydującego wpływu warunków atmosferycznych na jakość powietrza, co potwierdził okres zimowy w pierwszej połowie bieżącego roku, podczas którego bardzo często przekraczany był poziom dopuszczalny, informowania, a nawet alarmowy dla pyłu zawieszonego PM10. Podkreślić jednak należy, iż stężenia pyłu nie były tak wysokie jak w latach wcześniejszych i nie przekroczyły dawnego poziomu informowania wynoszącego do października 2018 roku $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co potwierdza skuteczność wykonanych dotychczas działań naprawczych.

Z poważaniem

Departament Monitoringu Środowiska
Naczelnik Regionalnego Wydziału
Monitoringu Środowiska w Katowicach

Andrzej Szczygieł

Kopia: a/a